

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 f. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-ii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 corône. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colonă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

Nr. 115.

Brașov, Sâmbătă 26 Mai (8 Iunie).

1901.

Politica externă în delegațiuni.

Desbaterea asupra politicii esteriore în delegațiunile n'a oferit de astă dată nimic neașteptat. În ședința plenară a delegațiunii ungare s'a vorbit la bugetul ministeriului de esterne foarte mult și a fost lăudată politica contelui Goluchowski. Numai opoziționalii Ugron și Hollo au atacat-o și și-au arătat ca și până acuma neîncrederea față cu Germania și cu tripla alianță. Ugron a atacat cu deosebire diplomația austro-ungară, numindu-o slabă și afirmând că încă nu este pe deplin părăsită de spiritul dualismului și al parității ungare; el a mai condamnat și mișcarea pangermană din Austria dîcînd, că urmărește scopuri diversive, aspirând la unitatea germană.

Ceilalți vorbitori maghiari au variat tema misiunii, ce o are monarhia și în deosebi Ungaria de a dobândi tot mai mare influență în orient pentru validitatea intereselor sale. Politica aceasta o numesc ei politică cuceritoare și de putere mare. Cucerirea aceasta însă, nu în sens teritorial, ci în sens de lățire și întărire a influenței, recunosc și ei că n'a făcut încă nici un pas înainte. Așteptă însă mult dela dibăcia și energia contelui Goluchowski, a căruia enunțatiuni, în ce privește întemplinarea periculelor ce amenință din peninsula balcanică, le aprobă, sperând că răzimată pe tripla alianță monarhia noastră va isbuti a brava orî-ce pericole în Balcani și a valora acolo influența și interesele ei.

Mai optimistă poate ca orî și când a fost de astă dată espunerea raportorului comisiunii pentru afacerile esteriore, care a conglăuit pe deplin cu politica ministrului de esterne și a culminat în afirmarea, că această politică este singură salutară și posibilă. Interesantă a fost însă

aceea parte a espunerii raportorului, care a tratat despre înțelegerea dela 1897 cu Rusia, relativă la *status quo* în Balcani. Din ea aflăm, că înțelegerea amintită eschide un amestec înarmat atât din partea Rusiei, cât și din partea Austro-Ungariei pentru suprimarea unor eventuale turburări; mai departe aflăm, că înțelegerea încetază din momentul când s'ar ivi turburări în Balcani.

Aceste destăinuri sunt importante, căci ele ne fac să înțelegem mai bine, de ce contele Goluchowsky a afirmat în esposeul său, că înțelegerea cu Rusia nu este o garanță de ajuns contra periculelor, ce se pot ivi în Balcani, unde este adunată atîta materie esplosibilă. Decă înțelegerea cu Rusia încetază la prima esplosiune eventuală, atunci e lucru firesc, că ea nu poate să servescă pentru înăbușirea ei.

În delegațiunea austriacă au vorbit contra politicii esterne a contelui Goluchowsky numai Cehul tîner Kaftan și pangermanul Wolf. Cel dintîiu a reînnoit declararea, ce au făcut-o Cehii mai de multe ori, că ei nu sunt contrari principiar ai triplei alianțe, dîr nu vîd nici un avantaj însemnat dela această alianță, căci „contractul Leonin“ cu Germania, prin care în privința economică se îngreunează importul cerealelor austriace în Germania și se protejează importul produselor industriale germane în Austria, nu este un avantaj. „Și noi“, dîse el, „voim să avem un locșor la sîră; nu putem să ne mulțumim și de aci încolo a lupta în umbra imperiului german“.

Cehul Kaftan s'a mai plîns, că contele Goluchowsky nu este amicul națiunii cehice; că el a intervenit la cassarea ordonanțelor de limbă, că este prea apatic față cu espulsările Slavilor din Germania și prea de tot îngăduitor față cu mișcarea

agitatorică de „Los vom Rom“ etc. Cu privire la mișcarea macedonenă Kaftan a făcut afirmarea caracteristică, că introducerea de stări regulate în vilaietul macedonean și numirea unui guvernor creștin ar pute să stîngă mai bine focul ce amenință a se lăți peste granițele Bulgariei, Serbiei și Bosniei, și l'ar stînge mai cu efect „decît întîlnirile misterioase ale Regilor României și Greciei pe pămînt austriac“. Așa însă, adause, nu-i de mirat, decă față cu dubla alianță din Balcani se ridică o triplă alianță între Bulgaria, Serbia și Muntenegru...

Limbăgiul acesta al Cehului tîner, care s'a dat a vedea în tîte o mișcare în contra slavismului, nu poate surprinde pe nimeni, precum nu vor surprinde declarațiile pangermanului Wolf despre nedespărțita comuniune a tuturor Germanilor în Europa de mijloc și despre necesitatea absolută, ca Austria să pîrte în orient politica, ce o dictează interesele naționale ale Germanilor, cum ea a fost indigetată de Bismarck în tratatul dela Berlin.

Din delegațiuni.

Delegațiunea austriacă a continuat în ședința plenară dela 5 Iunie desbaterea bugetului ordinar al armatei.

La desbaterea generală a luat cuvîntul Axmann, contele Frideric Schönborn, Pommer, Chlumetzky și ministru comun pe război br. Krieghammer. La desbaterea specială, după raportorul Bacquehem a luat cuvîntul Cehul

Kaftan: Amintesc, că nici nu s'a uscat bine cernela din procesul verbal al conferinței de pace inițiată de Țarul Rusiei, și a izbucnit războiul în Transvaal. Regretă, că nici una din puterile participante la conferința din Haga n'au pus capăt acestui război sîngeros. Vorbesc apoi despre cestiunea chineză și dîce, că motivul principal al catastrofei din Peking a

fost pofta de împărțelă a puterilor asupra Chinei. Cel mai mare, pîte chiar singurul folos din expedițiunea în China, l'a avut numai Rusia.

Regretă, că factorii normativi nuscui sigur, decă stă încă în tîtă deplinătatea ei convențiunea sîu învoiala monarhiei cu Rusia. Ar face un mare serviciu o astfel de convențiă, toamai acum cînd — după chiar constatările ministrului — în Balcani se află mult material esplosiv. Simpatiile oficiului nostru de esterne în Balcani s'au îndreptat statornic numai cîtră dinastii, er nu cîtră poporele din Balcani. A fost o greșală, că Turcia n'a fost silită să introducă reforme în Macedonia. Oficiul nostru de esterne ar trebui, în înțelegere cu Rusia, să pîșescă energic față de Constantinopol. Oratorul face amintire de pretinsa convențiă militară sîrbo-amică și dîce, că cultivarea raporturilor amicale cu Rusia este cea mai bună garanțiă oa o convențiă de felul amintit să nu fiă îndreptată în contra Austro-Ungariei. Kaftan se provocă în fine la politica activă germană, care folosește tripla alianță pentru a-și consolida posesiunile ei coloniale, pe cînd Austro-Ungaria se mulțumesc cu politica pasivă, care nu dă nici un sprijin comerțului în afară.

Kozłowski declară, că Polonii sunt totdeauna gata a aduce jertfe pentru susținerea păcii europene, apreciază valoarea triplei alianțe, dîr numai cîtă vreme bunăstarea economică nu va fi jertfită considerațiunilor politice.

Wolf spune, că Germanii radicali s'au opus totdeauna alegerii delegațiunilor, fiindcă în delegațiunile ei vîd cheia pactului cu Ungaria. Dîce, că în forma sa actuală dualismul este grozav de păgubitor Austriei și Germanii radicali voesc în loc de dualism uniunea personală. Spune, că Englesii au fost sprijiniți în Austria în paguba Burilor și călcarea neutralității a deșteptat pretutînden în Europa senzațiă. Oratorul numesc pe Englesii popor de tîlhari.

Președintele îl face atent să nu folosească astfel de espresiuni neparlamentare. Iro: Dîr, asta e adevărat!

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Otrăvurile și istoricul lor*).

Primele sciri despre plantele otrăvitoare le găsim în *Argonautică*; despre fapte mai autentice narază autorii anticîi, începînd cu *Homer*.

În cartea sfîntă se vorbește despre: *Mandragora*, *Sabina*, *Colocintele* și *Aconitul*, plante otrăvitoare.

Arta de-a cunoșce plantele otrăvitoare a fost cultivată cu o îngrijire deosebită chiar de regi. Regele egiptean *Menes* era un vestit cunoscător de plante. Nu mai puțin și regele *Attalus III* din *Pergamus* s'a ocupat cu cultivarea plantelor toxice. *Mithridat VII*, regele *Pontusului*, cunoscea foarte bine plantele toxice și contra-otrăvurile lor, cu cîrî făcea esperiențe pe ômenî.

Judecînd după faptele relatate de autorii anticîi, pare a fi cert, că substanțele eroice au fost cunoscute de tîte poporele și că ele au fost întrebuințate în tîte timpurile. Etă cîte-va date istorice:

În *Odyssea*, *Homer* povestesc, că *Ulysse*

s'ar fi adresat cîtră *Ilus* regele *Ephirului*, pentru a obține dela acesta otrava, care aduce barbarilor mîrtea *πάραγορον ἀνδροπόρον*, și de care el a vrut să se servescă pentru a unge săgețile.

Ilus a refuzat cererea lui *Ulysse* de frica zeilor.

Virgiliu vorbește de ungere tela manu ferrunę amare veneno. *Galiu* arată, că *Galii* otrăveau săgețile cu elebor: *Gallos in venatibus tenere elleboro sagittas*. Indienii practicau aceeași artă, nu mai puțin și *Dacii*. *Xenophon* dîce, că în nici o fîră otrăvurile nu sunt întrebuințate pe o scară mai întinsă ca în *Persia*.

Se pare însă, că pînă cu vre-o 3—4 secole înainte de era noastră, substanțele otrăvitoare erau cunoscute în număr foarte restrîns și arta de a-le prepara nu era încă vulgarisată. Istoria cel puțin, nu relevă din anticitate decăt casurii isolate de otrăvirî. *Erazistrat*, care a trăit în *Egipt* pe timpul lui *Ptolomeu I* și a scris tratatul: *περί Οσπασίμων* pe la 350 a. Chr., și *Nicanor*, care a trăit în timpul lui *Attalus*, ultimul rege al *Pergamusului* (204—138 a. Chr.), cunoscneau numai cînci plante otrăvitoare, apoi *opiu*, ale cîrui simptome le-a descris cu o precisiune remarcabilă; cerusă și litargir; *meloe cichorei* și 13 specii de șerpî veninoși.

Cu tîte că în sferile medicale ale acelor timpuri, substanțele otrăvitoare erau,

după cum vedem, cunoscute într'un număr foarte restrîns, totuși activitatea preparatorilor de bîuturi și de remedii secrete, a fost din cele mai prodigiöse.

Vom cita cîte-va episoade din faptele istorice, pentru a arăta, ce influență funestă au avut preparatorii remedii secrete, nu numai asupra sănătății publice, dîr și asupra moravurilor și moralei poporelor.

Sub consuli *Valerius Flaccus* și *M. Cl. Marcellus*, casurile număröse de mîrte subită, tîte cu aceleași simptome, bîgă multă frică în societatea romană, mai ousemă, că nu se scia la ce să se atribue aceste număröse decese, ce semneau a un fel de epidemiă. Toamai atunci un sclav denunță complotul format din 20 femei din clasa înaltă, cîrî învîșaseră a prepara compozițiuni de bîuturi otrăvitoare, pentru a-se desface de acei ce le dispăceau, sîu de acei, pe cîrî voiau să-i moștenescă.

Aceste femei au susținut, în apărarea lor, că bîuturile în cestiune ar fi nisce medicamente. După cererea sclavului, care le deunțase, ele au fost invitate să bea pentru încercare din preparatele lor, și muriră tîte. Procesul fî continuat contra complicelor lor, cîrî fură condamnate în număr de șapte-deci. Ca și în timpul epidemiilor un dictator fî ales și care în semn de pericul a bătut un cui în *Capitoliu*.

Două secole mai tîrziu, după eșirea din războiul civil, aceste crime se reînnoiră

într'un așa mod, încăt *L. Cornelius Sylla Felix* fî obligat de a aduce din nou o lege contra asasinilor și otrăvitorilor, fără ca acesta să-l împiedecă pe el însuși a esecuta prin arme mai bine de 100,000 de ômenî (*K. F. H. Marx*, *Gifte*. Göttingen 1827).

Bîuturile de dragoste (*aphrodisiaca*), cunoscute sub numele de: *poculum amatorum*, *philtrum*, *virus amatorum*, au făcut de asemenea multe victime din cauza întrebuințării ierburilor narcotice la prepararea lor. *Juvenal* (*Satir VI*) dîce:

Hic magices affert cantus, hic Thessalia vendit Philtra, quibus valeant mentem vexare mariti.

E de notat, că femeile din *Thessalia*, despre care vorbește *Juvenal*, erau vestite prin perfecțiunea în artele magice. De altfel *Thessalia* era foarte avută de plante otrăvitoare, din care causă *Horatiu* o numea *Thessalia venena* (*M. B. Hederiche*, *Lexicon*. Leipzig, 1717). Legenda ne mai spune, că vestita fermecătoare *Medea*, în fuga ei cu *Iason*, ar fi pierdut în *Thessalia* o cutiă cu plante otrăvitoare pe care le luase din *Colchis* și anume din grădina *Hecetei*. Aceste plante s'au înmulțit în *Thessalia* și de unde s'au răspîndit în tîtă lumea.

Că aceste bîuturi de dragoste erau preparate cu plante narcotice, probabil cu *belladonna* (mătrăgună), ne confirmă credința, că întrebuințarea lor pîte duce la nebuniă. Aceasta o găsim espriat și de *Ovidiu* (de arte amat. lib. II):

* Din broșura „Șarlatanii și medicina“, ce tratăză despre „otrăvurile, remediile secrete și specialitățile farmaceutice“. Despre această broșură vorbim mai pe larg la literatură.

Wolf: Să-i numim d'or popor de tăciunari.

După-ce vorbește și prințul *Lobkowitz*, dezbateră s'a amânat pe ați, Vineri.

Societatea istorică română.

Sub acest titlu țiarul „Conservatorul” publică în partea literară un remarcabil articol, din care estragem următoarele:

Ar fi trebuit creată acum 50 de ani, pentru a scăpa de perșare multe din bogățiile trecutului nostru. N'a fost creată decât acum, în Mai 1901, adică în primul an al secolului XX, pentru-ca odată cu secolul, să-și începă munca pe care i-o dorim spornică. Sunt aducături ale împrejurărilor, pe care, fără să vrei, le consideri ca de bine vestitoare.

Așa și cu *Societatea Istorică Română*, născută în luna florilor și în anul cel mai tinăr al unui nou secol.

Ne-am interesat mai de-aprope de primii pași făcuți de *Societatea Istorică Română*, și mărturisim cu adenoă plăcere, cu neîntrecută mulțumire sufletescă, că ast-fel cum lucrăză membrii biroului, comitetul și'n genere toți membrii fondatori, este peste puțină ca peste un an doi foloșele, ce va aduce munca *Societății Istorică Române* să nu fiă recunoscută chiar și de cei cari au ochi și nu vor să vadă, precum și de cei cari au urechi și nu vor să audă.

Lucrările pregătitoare pentru publicarea unei reviste, care va fi organul *Societății*; adesiunile pline de încurajări ale celor mai mulți din scriitorii noștri și din iubitorii de istorie națională, cari acum o ved, nu sunt puțin; voioșia și prietenia cu care profesorii, institutorii și v'ro căți-va admirabili învățători au răspuns la invitațiile *Societății*, — toate ne fac a prevedé un viitor frumos acestei folosite societăți.

Mi s'a arătat scrisoarea unui învățător din Muscel, care este un adevărat cap d'operă de entuziasm, de bun simț și de iubire de neam. Învățătorul, — pe care societatea prin biroul ei datore va fi să-l distingă, fiă prin ea însa-și, fiă priu minister, — învățătorul din Muscel scrie:

„Domnule președinte... la noi sunt în fiă-care sat, pe fiă-care muscel, în fiă-care vale, la ori-ce colț de drum, sunt tradițiuni și legende istorice. La noi nu e tu fan bătrân, nu e ulm, nu e plop, care să nu aibă legată viața lui cu viața de demult a domnilor și boerilor. . . . Când vor scote la ivelă moșnenii musceleni, hrisoșele și sineturile, atunci să vedeți d-vostră bogății de amănunte necunoscute, ce vor eși la lumină pentru istoria „națională“... ”

Și cu asemenea prețioșe destăinuri, învățătorul din Muscel continuă pe două foi a zugrăvi bogățiile istorice ale Muscelului. Și e probabil, că biroul *Societății Istorică Române* va fi primit și va primi multe sorisori de felul acesta dela învățătorii, dela institutorii și dela profesorii, pe cari în prima ședință a biroului președinte, ni se spune, i-a numit stălpii *Societății*, colaboratorii cei mai prețioși cari, din Dorohoiu la Severin și din Munți la Mare, vor cerceta pentru revista *Societății* tot ce a rămas din trecutul țerilor române.

Nec data profuerint pallentia philtre puellis,
Philtre nocent animis, vimque furoris habent.

Ingredientele, afară de plantele toxice, din cari se preparau în anticitate aceste beuturi, nu sunt mai absurde decât cele ce fac parte din actualele medicamente secrete. Unele chiar s'au păstrat în decursul veacurilor până mai deunăți, cum este stellus său stincus (șopărlă); ér altele, cum sunt testiculele de măgar, de cal, de cocoș, sunt și astă-ți preconisate, deși sub altă formă.

Până la evul mediu mănuierea cu substanțe otrăvitoare a luat o dezvoltare cum nu s'a pomenit până atunci.

Tôte clasele societății se serveau de mixturile secrete ca medicamente, ca mijloc pentru realizarea intereselor particulare și ca armă de răsunare. Nicu un sentiment, nici o datorie cât de sacră nu se respectă; vocațiunile cele mai sfinte au fost toate esplotate în mod criminal.

Astfel vedem preoți, servind credincioșilor hostii (anafora la catolici) și vinul otrăvit; capete încoronate, trimițând otrăvitori în țeri depărtate pentru a lovi în acei, pe cari nu-i ajungeau cu arma; soți și rude, oferindu-și reciproc paharul înveninat sub masca dragostei și iubirei.

(Va urma.)

După-ce arată apoi, că este un noroc pentru noua societate istorică de a-și fi ales președinte pe d-l G. I. Lahovari, secretarul general al *Societății geografice*, bărbatul cu stăruințe de fier, care a luptat 26 de ani cu atâta succes pentru *Societatea geografică*, — care va fi secundat de d-l Gr. G. Tocilescu, încă un cercetător neobosit al trecutului, care din studiul său de 30 de ani a câștigat două învățături, una: că cu muncă și răbdare ajungi de parte chiar și în țera română; a doua: că reii nu dau cu petrii, decât în pomul încercat cu råde; în fine va fi sprijinit și de cei-lalți distinși și însuflețiți la muncă membrii ai societății — ăice apoi cu privire la programul *Societății*:

După câte mi-s'au spus, *Societatea Istorică Română* va căuta, ca felul activității sale să intre în tôte stratele neamului românesc. Prin membrii săi, răspândiți prin tôte orașele și satele regatului, ea va cerceta actele particulare cu interes istoric, le va traduce, le va scrie cu litere nou; va publica în revista sa tot ce i-se va comunica cu privire la istoria țerilor române, va ține în curent pe membrii săi și pe cetitorii revistei sale cu tot ce se publică în țera și în străinătate — mai cu semnă la vecinii noștri Unguri, Sârbi, Bulgari, Ruși — despre țerile și poporul românesc.

Mi-se mai spune, că societatea va face excursiuni istorice pe la locurile și prin orașele bătrâne ale țerilor române; va ține ședințe publice adesea ori la Ateneu. Nemeritorul C. Exarcu visa odinoriă la asemenea intruniri, cari să aibă de obiect numai și numai istoria națională.

Lăsând Academiei Române ședința înaltă în turnu-i de ivory, *Societatea Istorică Română* va intra cât mai adene în popor pentru a lua dela densul tot ce poțearuica o lumină mai viă asupra trecutului.

Cu o asemenea menire, cu membrii atât de numeroși și atât de luminați, cu persoane de felul celor de sus cari se conducă activitatea, noi suntem siguri, că *Societatea Istorică Română* va fi îmbrățișată cu căldură cu frățescă iubire de toți aceia cari își iubesc țera, adică de toți Români.

În Ungaria, societatea de istoria națională are peste 10,000 de membrii activi; ajutorele ce ea poțese împartă tuturor cercetătorilor de istorie și arheologie sunt numeroșe. Foloșele, ce societatea istorică a vecinilor noștri a adus pentru formarea caracterului poporului maghiar, le cunoștem și noi.

Toți suntem convinși de aceste adevăruri; toți, deci, trebuie să ajutam primii pași ai *Societății Istorică Române*. Cu un asemenea ajutor ne vom face datoria de bun Români.

Din străinătate.

Espunerea lui Goluchowski și Bulgaria. „*Politische Correspondenz*” află, că după opinia exprimată de un om de stat al Bulgariei, cerourile competente din Sofia nu atributea nici unui pasaj al espunerei contelui Goluchowski, importanța atribuită aceluia privitor la necesitatea reformelor administrative în Macedonia. Se relevă cu deosebire faptul, că această declarație a fost făcută de un ministru, oare dirigéază politica străină a unei puteri din cele mai interesate în afacerile balcanice. Bulgarii cred d'or, că pot spera, că puterile consideră, că ele au sarcina de a-se ocupa cât mai repede de cestiunea reformelor în Macedonia, cari sunt așteptate de prea multă vreme, ceea-ce ar aduce o împăciuire și ar constitui o garanție foarte solidă pentru menținerea păcei în Balcani.

Anglia și Franca în Mediterand. „*Kölnische Zeitung*” anunță, că pe insula Malta este o mare agitație din cauză, că pe la finea lui Iunie se vor mobiliza 62 vapoare de răboi franceze pe marea Mediterand. Tôte vapoarele se vor întelni la finea lui Iunie dinaintea Tangerului. Autoritatea marinei engleze din Malta a cerut de urgență mobilizarea a 4 corăbii mari de răboi, 12 cuirasate și 20 torpilori.

Din Italia. Etă cum s'a anunțat în camera italiană născerea primului descendent al părechii regale italiene:

Zanardelli, primul-ministru, luând cuvântul, spuse:

— Domnilor deputați, am onorea de-a vă anunța, că M. S. Regina, ați, la orele

9 dim., a dat născere unei prințese, care va purta numele de Jolanda Margareta. (Unanime și prelungite aplause și strigate de „Trăescă Regele.”) Cu acest feroic eveniment, Victor Emanuel III începe descendența sa din Roma (vii aplause). Și astfel acest vitéz neam de Savoia, care cu puternicul Piemont, fū liberator al Italiei, și pe care Italia l'a făcut Suveran al ei priu mijlocul plebisicitelor, pe acel neam Roma ați il consacra și il pune în înălțimea ei nemuritoare (vii și prelungite aplause). Roma și Italia încunjoră de cele mai feroice speranțe lăgănul acestei copile, dăruiță iubirei Regelui și dorinței patriei, și din această născere trag urări de numeroși urmași pentru neamul de Savonia (repetate aplause). Roma și Italia se unesc cu căldură la bucuria ce Victor Emanuel simte ați ca tată și ca Rege (vii aplause, trăescă Regele); la bucuria dragălașei Regine, care dobândesce dulcele nume de mamă (repetate aplause, trăescă Regina), îmbărbătând pe angustul ei soț în greaua muncă a înaltelor sale datorii; la bucuria celei dintăi Regine a Italiei, pe care virtuțile și nenorocirea au consacrat-o cultului națiunii (aplaude sgomotose). Sunt feroici, d-lor deputați, dându-vă această scire, căci sunt sigur, că în emoțiunea acestui solemn moment, urarea cea mai scumpă, care poțese ajunge la familia regală, va fi espresiunea sentimentelor noastre, va fi sincerul și devotatul cuvânt, care vine dela reprezentanții națiunii (vii și prelungite aplause; sirigăte de „trăescă Regele.”)

Au vorbit apoi președintele camerei, Villa, și când a propus, ca să se numescă o comisiune, care în unire cu președinția, să mērgă la palat spre a prezenta felicitări Regelui, s'a strigat:

— Să mergem cu toții! Să mergem cu toții!

Propunerea această a fost adoptată, după-ce au mai vorbit Biancheri președintele camerei, Villa, după care ședința s'a ridicat.

Muntenegro și Rusia. Diaristul rus *Amfiteatrov* a vizitat în Cetinje pe principele Nichita, care să-i fi spus următoarele privitor la cestiunea macedoneană:

— Principele bulgar a mers prea departe în supunerea sa; trebuie însă să cred, că după-ce Rusia nu va suferi, ca Bulgarii să facă revoluțiune în Macedonia, liniștea se va restabili în curēnd. Muntenegro e mult prea ocupat acum cu afaceri interioare, decât să se gândească și la îndeletnicirea cu afaceri esteriore. Avem lipsă de cultură și căi ferate, trebuie să dăm avânt comerțului, fiind-că economia internă a țerii e legată de pământ și se ascunde în sinul acestuia. Țera noastră este avută, d'or ca să esplotăm avuția această avem lipsă de bani, de foarte mulți bani. Rusia ne este nouă Slavilor totul, ne mai vorbind de *Muntenegro*, care este copilul mării Rusii. Suntem vecinic recunoscători Rusiei. Peste tot viitorul *Slavismului stă în mâna Rusiei*. Acei Slavi, cari se smulg din brațele ei, pierd terenul de sub picioarele lor, își pierd naționalitatea și idealele.

SCIRILE DILEI.

— 25 Mai. v.

Majestatea Sa monarchul — după cum se telegrafăză din Viena — va face o excursiune pe Dunăre c'un vapor separat. Vaporul, probabil, va pleca ați dela stațiunea Weissgärber. *Majestatea Sa* va vizita mai întâi noul port de iernă, apoi va merge cu vaporul până la Nussdorf.

Incurajarea producțiunii naționale în România. Ministerul român de interne a adresat următorea circulară d-lor prefeți de județe: „Interesul, ce are pentru economia generală a țerei dezvoltarea și încurajarea producțiunii naționale, este pré invederat și în deobște recunoscut. Spre a provoca înființarea de fabrici, stabilimente și simple ateliere pentru industriile potrivite cu împrejurările economice și culturale în cari se află țera, s'a chibzuit, după vremuri, diferite ușuri de încurajare și în

același timp s'a urmărit adoptarea unei politice vamale, corăspundătoare dezvoltării industriale în România. Tôte legile și tôte regulamentele nu vor produce rezultate foloșitoare, decât nu se va încuraja pe tôte căile și prin tôte mijlocele agricultura, industria și meseriile din țera. Intre diferite mijloce de încurajare, ocupă locul dintăi datorria pentru stat, ca el să întrebunțeze de preferință, pentru deosebitele sale servicii, produse și articole fabricate în țera. În această ordine de idei, am onore a atrage tôte atențiunea d-v., domnule prefect, și a vă ruga, ca să îndemnați tôte autoritățile cari atēnă de d-v., ca să dea preferință pentru diferitele lor trebuințe, articolelor fabricate în țera. Cu deosebire pe aceste vremuri de cră și de lipsă este de datorria noastră a tuturor ca să ușurăm pe cât este cu puțință greutățile fabricanților și meseriașilor noștri... Aceeași circulară a fost adresată și primarilor orașelor de reședință.

Saraffoff dovedit. O depeșă din Sofia anunță, scrie „*La Roumanie*”, că espertisa documentelor atribuite lui Boris Saraffoff, și din care un facsimil a fost anexat la dosarul afacerii trimis la Sofia, a permis să se constate, că scrisoarea în care e vorba de realizarea marelui scop a fost scrisă de însuși Saraffoff. Se scie, că Saraffoff înțelegea prin cuvintele „realizarea marelui scop” asasinarea M. S. Regelui Carol.

Audiențe în Bucuresci. M. S. Regele Carol a primit Miercuri d. a. în audiență pe d-l dr. Em. Grigorovița, cunctul profesor de limba germană, care s'a întors din Berlin, unde și-a complectat studiile filologice. Suveranul s'a întreținut lung cu d-l Grigorovița și s'a interesat de aproape de progresele Românilor, cari urmăză la Universitățile din Germania.

— Sâmbătă d. a. M. S. Regele a primit în audiență pe d-l Al. Antoniu, autorul „*Albumului României*”, care a prezentat Suveranului partea I din acest album. Majestatea Sa și-a espriat deplina sa satisfacțiune pentru concepția și esecutiunea albumului, pe care a blue-voit să-l ia sub înalta sa protecțiune.

Poporațiunea Statelor-Unite. O telegramă din Washington anunță, că alaltăieri s'au publicat datele noului recensământ, după care poporațiunea Statelor-Unite nord-americe atinge cifra de 76 milioane 300 mii suflete.

Incurajarea literaturii noastre comerciale. Aflăm, că institutul „*Albina*” a procurat pe sēma sa 50 de esemplare din opul: „*Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*” scris de profesorul dela șoala comercială superiōră din loc *I. C. Panțu*. Sprijinul și încurajarea, ce se dă astfel literaturii noastre comerciale, care abia a început la noi Români, este cu atât mai remarcabil, cu cât scim, că și până acum institutul „*Albina*” a stăruit în direcțiunea această, tipărind pe cheltuiala sa mai multe cărți de specialitate pe terenul economico-comercial, precum: *Introducere în științele comerciale*, *Manual de dreptul cambial*, *Merceologia și Technologia mărfurilor*, *Correspondența comercială și Anuarul financiar al băncilor*. Inițiativa în privința această se datoresce directorului esecutiv al institutului „*Albina*”, d-l *Partiniu Cosma*, care a dovedit, că înțelege necesitatea, ca, paralel cu dezvoltarea noastră economică, să se desvölte și o literatură a științelor comerciale, ca astfel publioul român să se pōtă iniția în cunoștințele, ce-i sunt indispensabile în viața practică și ca institutele rōstre, conform esemplor dela alte institute din străinătate, să sprijine-că cărțile bune, menite a popularisa științele economice, comerciale și financiare. Cărțile bune nu trebușo numai tipărite, ci și sprijinite, ca să se lătescă în păturile poporului, căci numai în chipul acesta se vor îndemna diferiții autori a scōte publicațiunilor din ce în ce mai bune și mai foloșitoare. Inițiativa d-lui Cosma merită tō la lauda și este de dorit, ca și celelalte institute românesci să facă ca „*Albina*”.

Societatea științifică-literară „Tinerimea Română” își va serba anul acesta a XXIV-a aniversare în mod deosebit. Serbarea se va ține în palatul Ateneului, Duminecă 27 Mai, ora 3 p. m. sub presi-

denția d-lui Spiru C. Haret, ministrul cultelor și instrucțiunii publice. AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principesa României vor onora cu prezența lor această serbare. Tot în aceeași zi se va împărți premiul școlărilor, care s'au distins la concursurile societății ținute anul acesta.

Actul de naștere al prințesei Italiei. Alaltă-eri dimineață s'a făcut în Roma redactarea actului de naștere a prințesei Yolanda, în prezența Regelui, a Reginei Margareta, a ducese de Genua, a prințului Mirko și a prințesei Milena a Muntenegrului. Toți demnitarii curții și ai statului au asistat.

„Liga” și nașterea prințesei italiene. D-l V. A. Urechia, în numele congresului anual al Ligei culturale, a transmis o telegramă de felicitare M. S. Regelui Italiei, cu ocaziunea nașterii prințesei, fiicei sale. Etă răspunsul dela Quirinal: „Regele, Augustul meu suveran, a fost foarte plăcut impresionat de amabilele felicitări, al căror interpret ați fost, și mă însăroinéză se vă mulțumesc în mod cordial pentru această, asemenea și domnilor, colegii D-v.” *Ponzio Vaglia*, ministrul casei regale.

Furtună cu tunet. Din Bistrița se știe, că Luna trecută s'a descărcat o furtună asupra orașului, lovind fulgerul în casarmă „Schwarzenberg”. Fulgerul a intrat pe horn și a parcurs trei odăi, apoi a aprins magazinul de echipament, cu care ocaziune un soldat a fost omorât, er alți doi răniți. Focul a putut fi localizat de soldații regimentului de inf. Nr. 63 înainte de-a sosi pompierii.

Explosiunea dela docurile din Brăila. Miercuri la ora 1½ p. m., o mare nenorocire s'a întâmplat în docurile din Brăila. Pe vaporul „Liège” al Bancii belgromâne, ancorat în basinul docurilor, s'a produs o explozie teribilă, ce a alarmat tot portul, în împrejurările următoare: Pe acest vapor se afla o cantitate de butoie cu vopsele, care conțineau și spirit în compoziția lor. Trei marinari aflându-se în apropierea acestor butoie, unul din ei a scapat un chibrit aprins. Imediat butoiele au explodat, producând o detonătură, ce s'a auzit în tot portul. Marinarul Emil S. Zamon a fost omorât pe loc, un altul grav rănit a fost transportat la spital, er al treilea marinar lipsese. Probabil, că a fost aruncat în apă. Vaporul a suferit mari avarii. Imediat au sosit la fața locului procurorul și substitutul local, care împreună cu d-l director al docurilor și d-l inginer Dumitrescu anchetază cazul.

Concert militar în Restaurantul Boulevard (Villa Kertsch) mâine, Sâmbătă în 8 Iunie n. c., muzica militară va cânta, fiind timpul favorabil în grădina, er din contră în sala cea mare. Intrarea 60 bani. Începutul la 8 ore seara.

Pentru amatorii de fotografie. Aparat de fotografie pentru salon și viaj foarte renumite; aparat pentru fotografii la moment, precum și toate articolele necesare, se pot procura dela A. MOLL livrantul curții c. și r. din Viena, Tuchlauben Nr. 9. Manufactură fotografică fondată la anul 1854. La cerere liste mari ilustrate, coținând prețurile gratis. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth Farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoții.

Din diecesa Aradului.

Arad, Iunie 1901.

Joi în 17 Mai st. v. s'a ținut *Consistor plenar* sub președinția episcopului *Ioșif Goldiș* venit anume dela Tusoulul său din Rontău. Prin faptul, că și-a întrerupt viziatarea, se nădăia, că în ședința Consistorului plenar de Joi se vor aduce unele hotărâri interesante, ceea-ce s'a și întâmplat.

În ședința această nou alesul secretar consistorial, d-l Vasile *Goldiș*, a depus jurământul, semn, că și va începe activitatea, ceea ce însă nu s'a întâmplat. S'a întâmplat însă altoeva. Inteligentului secretar V. *Goldiș*, fără de a fi lucrat o singură zi la Consistor, și fără de a fi rezolvat un singur act consistorial, i-s'a votat pe lângă

alarul de 2400 cor. încă 800 cor. adaus personal. Salarul și adausul i-s'au pus în curgere ou 1 Iunie st. n.

A doua hotărâre, adusă tot în aceeași zi în ședința școlară, e și mai semnificativă. Vicarului dela Oradea, Vasile *Mangra*, i-s'a votat, și în 1 Iunie st. n. a și ridicat din casa consistorială, suma de 969 cor. 40 b., drept cvinevenal pe vremea când petrecea în Arad, Bucuresci etc. și nu propunea la Seminarul diecesan.

Vasile *Mangra* a fost amovat din funcția de profesor încă la a. 1893. Plebea din Arad și foile șoviniste îi dădură lui *Mangra* o prea mare importanță politică și de aceea ministrul de culte l'a suspendat, dispunând totodată ca din ajutorul ce se dă consistorului din partea statului, să detrage 1200 fl. plata lui *Mangra*, care rămăsese astfel liber de a face voiajuri. Fostului episcop i-s'a făcut milă de „riponitul” *Mangra* și din budgetul diecesei și cu risicul de a veni în conflict cu guvernul i-a asemnat totdeuna plata, pe care guvernul o confiscase din pricina lui *Mangra*; așa-der diecesa s'a ales cu trei cheltueli: n'a primit dela stat 1200 fl. la an, a dat lui *Mangra* 1200 fl. la an, și în local lui a pus un alt profesor, a cărui plată încă se va fi ridicat la 1000 fl. La alaltă 3400 fl. pe an. În 7 ani s'au cheltuit așa-der 23,800 fl. pentru *Mangra* din averea diecesei.

Pentru-ca budgetul diecesei se nu mai fiă sourtat cu sume așa de enorme, *Mangra*, după-er nu a primit să refereze în senatul episcopesc, scusându-se, că nu se pricepe, a fost ales de sinodul din 1897 referent școlar în Consistor. N'a primit, că el nu-i convenea munca. La sinodul an. 1900 a fost ales vicar și a ridicat acum două, respective trei salare: de vicar, de redactor al „Bis. și Școlii” și de profesor. Tote trei le a ridicat dela Consistor. Mai târziu a fost instalat în vicariat, însă n'a vrut să abdică de profesură. Astfel guvernul încă nici acum n'a pus în curgere estradarea celor 12 sute de fl. salarul reținut al lui *Mangra*, a căruia afacere de suspendare episcopul *Goldiș* susținuse în ajunul alegerii de vicar (în sinodul din 1900) că e „aplanată”, er actele sunt în speditura ministerului de culte și în curând vor sosi, ceea-ce însă nu s'a întâmplat nici până azi. De abia în sinodul ultim s'a sculat d-l *Nicolae Zigre* adv. în Oradea și a pledat pentru-ca Cons. să ceră dela guvern estradarea și a celor 12 sute fl.

Și pe lângă enormele pagube, ce le-a cășunat diecesei, *Mangra* azi se folosese de mutismul adicțiilor săi și și mai votează încă 969 cor. 40 b. drept cvinevenal pe vremea când nu funcționa ca profesor.

În fața acestei izide cu banii diecesei, aserțiunile episcopului *Goldiș*, ale lui *Mangra*, *Ciorogariu* etc., făcute în sinodul ultim și în legătură cu cererea profesorilor dela seminar de a li-se urca salarul fundamental de 900 fl., aserțiunii, care culminau în neadeverul că budgetul diecesei e prea impovorat, n'au nici o valoare, fiind-că au fost desmintite prin votarea adausului personal al secr. *Goldiș* și al celor 969 cor. 40 b. pe seama lui *Mangra*.

Dér trecând preste desconsiderarea profesorilor din Arad, pe care cei din Sibiu și din Caransebeș desigur că nu-i vor invidia, să ne oprim asupra discuției din șed. a V-a a sinodului din anul acesta, ședință, care în diurne a costat diecesa tocmai atâtă, cât suma de bani, ce era să se dea d-lui protosincol *Ioan I. Pap* asesor ref. în sen. bis.

Dacă cineva a lucrat în Cons. arădan, apoi vechiul funcționar, azi protosincol I. *Pap*, desigur a muncit, ba în vremea din urmă, cu împărțirea congruei, s'a întrecut pe sine însuși. În Sinod, era vorba să i se dea 250 fl. adaus personal. Russu, *Mangra* să fi vădit cum s'au sculat contra votării adausului și astfel s'a preterat protosincolul *Pap*, care nu mai are locuință nici la Consistor și nu mai este nici econom episcopesc...

Protosincolul *Pap*, care de 28 ani muncese pentru biserică, n'a fost învrednicit de un adaus personal de 250 fl., ceea-ce echivala cvartirul și prânzul pier-

dut, ci numai de o remunerație pe anul acesta, de 250 fl. P. C. Sa e din Pocioveliste și nu din Socodor și nu și pôte deduce originea dela vre-un *Goldiș*, prin urmare nu pôte să se aștepte dela Consistorul plenar, ca să-i voteze ajutoare personale, ori-cât le-ar reclama munca, ce a depus'o, anii de serviciu și rangul de protosincol, care cu 100 fl. lunar dău că e în raport invers...

El.

Răsboiul din Africa sudică.

Am semnalat la scirile ultime de eri, că o trupă de Burii condusă de comandantul *Krutzing* a silit garnisóna englesă din *Jamestown* să capituleze. Școirea despre această nouă victorie a Burilor a trimis'o la Londra însuși lord *Kitchener* printr'o telegramă dată în Pretoria.

Orașul *Jamestown*, cădut în mâinile Burilor, se află în colonia Cap, este o localitate mică situată spre sud de *Aliwal-North* și e. cam la jumătatea drumului între *Quesentown Aliwal-North* și *Dordrecht*. Tocmai situația această centrală este, care dă însemnătate *Jamestown*-ului.

Burii au pus în libertate garnisóna englesă, pentru ca să se ușureze de grija susținerii ei.

De sigur, că victoria această va avé efect insufletitor asupra tuturor Burilor și pentru ca ea să aibă și valoare practică n'ar trebui decât ca Burii să creeze din *Jamestown* un punct arhimedio pentru a revoluționa întreg Caplandul și a rezista cu succes armatei lui *French*, pe care *Kitchener* l'a însăroinat cu conducerea operațiilor în colonie.

*

Despre lupta de lângă *Vlakfontein*, atât de fatală pentru Englesi, șosese acum amănunte interesante, care însă sunt date în colorit atât de englesesc, încât nu se pôte scoate din ele adevărul curat.

Se știe acume, că grosul armatei lui *Dixon* însoția un mare transport de proviziuni spre tabără, când Burii îi atacară pe neașteptate dintr'o poziție excelentă. *Delarey* însuși conducea atacul extraordinar de vehement. S'a deschis o luptă înverșunată care a fost cu adevărat fatală pentru Englesi. *Delarey pretutindenți era în frunte* și într'un rând cu mare greutate a putut să scape din gura morții. Englesii pierdură foarte mulți ómeni. După o luptă de 4 ore, Englesii făcură atac cu baioneta contra poziției Burilor, care s'au și retras lăsând 50 de morți în urma lor. Burii ajunseră așa de aprópe de Englesi, încât la prima șajare au cădut 50 de Englesi. Artileriștii englesi împușcară cavi prinși la tunuri, ca se nu ajungă în mâinile Burilor. Prin această tunurile au fost scóapate. Burii s'au luptat eroicesc. Ei erau numai 500.

*

Câte va diare englese scriu, că s'a împlinit anul de când lord *Roberts* a împlântat stindardul britanic în Pretoria, dér adaug, că totuși nu se pôte vorbi despre pacificarea teritoriilor cucerite și că situația militară în Africa sudică este ori-ce numai strălucită nu. „*Globe*” serie, că guvernul trebuie să se gândească ce e de făcut; în numele umanității ar trebui aplicate măsuri mai puțin aspre, ca răsboiul să se efrîșcă odată, fiind-că el costă la săptămână 1½ milion funți și foarte mulți ómeni. — Tote diarele urgiteză sporirea cât mai grabnică a armatei din Africa sudică.

Literatură.

„*Sarlatanii și Medicina. Otrăvurile. — Remediile secrete. — Specialitățile farmaceutice.*” Acesta este titlul unei interesante broșuri de 140 pagini apărută sub egida Societății farmaciștilor din România. Prima parte a broșurii se ocupă cu istoricul otrăvurilor, a doua cu remediile secrete — în a căror compoziție întră mai întotdeuna otrăvuri — er partea a treia e consacrată descrierii specialităților farmaceutice. Atât la noi, cât și în alte țeri și mai ales în România, sunt în us multe specialități medicamentóse. Publicul suferind

este atras de reclama ce se face în jurul acestor preparate și în loc să-și caute bóla cu doctorii, recurge la aceste așa dișe specialități, care în cea mai mare parte n'au absolut nici o valoare terapeutică și al căror preț e escriv și mare. Societatea farmaciștilor din România a cređut de datoriasa de a lumina publicul suferind asupra compoziției și efectelor curative a acestor medicamente prin darea la ivélă a formulei fiă-cărui preparat, cum și a descrierei proprietăților sale terapeutice. Prețul broșurii e numai 50 bani și se pôte procura din Bucuresci dela Farmacia A. Petra, Calea Victoriei 78 și dela toate librăriile.

SCIRI ULTIME.

Londra, 6 Iunie. La banchetul dat în onórea medicilor civili, care au funcționat pe câmpul de luptă din Africa sudică, ministrul de răsboi *Brodrick* a diș, că răsboiul va fi continuat cu energie, dér cu umanitate. Guvernul e firm decis de a întreprinde tot ce ar puté să garanteze o pace onorabilă și statornică.

Londra, 6 Iunie. „*Standard*” anunță din Tien-Cin: Înainte de a pleca din Tien-Cin *Waldersee* a declarat, că după părerea lui aliații ar trebui să țină ocupat orașul încă cinci ani. — Rusia a organizat în Mandșuria patru centre administrative. În fruntea fiăcărui district este pus câte un general rus. Poporațiunei i-s'a făcut cunoscut, că regimul rusesc e statornic.

Canea, 6 Iunie. Toți consuli de aici au primit dela guvernele lor înviațiunea de a respinge petițiunea camerei cretane și alte note, în care se cere anectarea Cretei la Grecia.

Petersburg, 7 Iunie. Aici nu se știe nimic despre o vizită a prințului Bulgariei și a Regelui Sârbiei.

INVERSE.

Câte-va din particularitățile lui Emile Zola. Zola, cunoscutul romancier francez, ca copil era dezvoltat normal; a început să umble la timp, însă pe S îl pronunța ca T, chiar azi mai are cusurul ăsta. Istoria cunosce doi Zola: unul slab și altul gras; adevă ca mulți alți poeți, în tinerețe avusese de luptat cu multe neajunsuri și pe atunci era Zola cel slab, mai târziu cu gloria sosi și bogăția și o corpolență cam neplăcută poetului. Contra acestei îngrășeli Zola a luptat dela 1887, urmând o dietă strict păzită.

Craniul lui Zola are dimensiuni enorme, picioarele sunt cam lungi în raport cu corpul său, piciorul stâng e mai scurt, decât cel drept. Brațele sunt scurte, mâinile foarte mari și rotunde, unghiile sunt înguste. Zola este foarte impresionabil la durere și la ori-ce atingere a pielii, de aceea pórtă numai haine largi și așternutul patului trebuie să fiă móle.

Ca la toți ómenii nervoși, somnul nu îi procură nici o plăcere; după un somn de 7 óesuri, se scóală adroit. Miopia lui Zola e cunoscută, auzul îi e inegal, urechia dreptă e insensibilă la muzică. Are nișce obiceiuri caraghioșe, suferă de mania, că nu pôte isprăvi afac-rile sale dihnice etc. Mai are mania numărării, adevă numără, unde stă și unde merge, felinarele, firmele etc.; nu se culcă până ce n'a controlat toate obiectele din odaie. E foarte superstițios la cifre. Multă vreme ținea la numărul 3 ca aducător de noroc, azi ține la numărul 7. De multe-ori nóptea deschide mereu ochii și îi închide er, spre a se convinge, decât mai trăesce. Suferă de halucinațiuni, vede aparițiuni luminoșe; une ori i se, pare că inima îi bate în șolduri ori în brațe. Multe din aceste particularități le avea și *Schopenhauer*.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 Iunie n. 1901.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Renta ung. de aur, Impr. căil. fer. ung.) and Price/Value.

Cursul pieței Brașov.

Din 8 Iunie. 1901.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Bancnota rom. Cump., Argint român. Cump.) and Price/Value.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrisura sa.

Prin efectul de leucure durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai ceibicose la stomach și pânțeece, în contra cărcelor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite hôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbrantwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbrantwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de goidină și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corône 1.30.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. - 40 Cinci bucăți Corône 1.80. Fiecare bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și P. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. în cazul pu-

blicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Nr. 8876 - 1901.

Licitație cu oferte.

Joi, în 20 Iunie 1901 la 10 ôre a. m. se va ține licitațiune cu oferte în scris în localul oficiului economic orășenesc pentru a-se da în întreprindere refacerea tractului din aripa stângă a edificiului polițienesc spre curte, la care sunt a-se face de nou treptele cu sușul lor, pod-nile, ușile și ferestrice.

Reflectanții la aceste lucrări au să-și presente ofertele în scris până la ôra susindicată la oficiul economic orășenesc, ér ofertele au să uă timbrate cu timbru de 1 corônă, se conțină vadiu 5% socotite după suma de zidire proiectată cu 1100 corône și să fî sigilate.

Mai departe au să se conțină declarațiunea, că oferentul cunoște condițiunile de ofert și cele contractuale și că se supune acelora fără nici o rezervă.

Condițiunile de ofert și cele contractuale se pot lua în vedere la oficiul economic orășenesc până în ziua de licitațiune.

Brașov, în 3 Iunie 1901.

(172).1-1

Magistratul orășenesc.

„Gzeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la Eremias Nepoții.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1901.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta - Predeal - București, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Mureș - Ludoș - Bistrița, Cucerdea - Oșorheiu - Regh.-săsesc, Ghiriș - Turda, Dej - Bistrița, Sibiu - Cisnădie, Clușiu - Zălau, Alba-Iulia - Zlatna, Brașov - Zărnești, Brașov - Chezdî-Oșorheiu) and train times.

* Nota: Ôrele însemnate în stânga stațiunilor, sunt a se ceta de sus în jos; cele însemnate în dreapta de jos în sus. - Numeri încaudrați cu linii mai negre însemnă ôrele de nôpte. - Semnul <-> arată cu signa direcția, încâtău mergă trenul.